

Carrer de Sant Jaume III

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer de Sant Jaume, 16-36
Emplaçament: Nucli antic de Granollers
Alçada: 143

Coordenades:

Latitud: 41.608096098302
Longitud: 2.2856171434616
UTM Est (X): 440475
UTM Nord (Y): 4606512

Classificació

Número de fitxa: 08096 - 287
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle: I - VI dC.
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Jaciment tapat.
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Granollers. Àrea arqueològica núm. 35. Protecció de tipus VIII: Àrees arqueològiques.
Data aprovació: dc., 15/10/2003 - 12:00
Número inventari: CCAA 10279 (Carrer Sant Jaume, entre Sant Josep i Santa Anna)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat: Pública

Titular: Ajuntament de Granollers

Fitxes associades:

Carrer de Sant Jaume I

Can Jaume / Pàrquing Vila Oberta

Carrer de Sant Jaume II

Can Reverter

Antiga Caserna

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo

Data de registre de la ds., 01/12/2001 - 01:00

fitxa:

Autoria de la darrera Jordi Piñero Subirana

revisió:

Data de la darrera revisió: dt., 21/05/2024 - 12:58

Descripció

Restes arqueològiques pertanyents a la vil·la romana de Granollers, concretament a la pars urbana d'aquesta vil·la i, més específicament, a la zona de banys termals que es troben entorn del carrer de Sant Jaume i que són coneguts per diverses excavacions arqueològiques en àrees parcials d'aquest conjunt.

En les excavacions practicades els anys 1990 i 2000 el sector que ocupa aquest jaciment (entre els carrers de Sant Josep i Santa Anna) va ser objecte d'una supervisió provocada per l'obertura d'una rasa de la companyia Telefònica. Entre els números 16 i 36 del carrer, enfront del jaciment de can Jaume, va aparèixer l'angle d'una estructura semicircular pertanyent a un dipòsit. Les parets, de còdols lligats amb argamassa, tenien un gruix de 60 cm i es conservaven amb una alçada màxima de 30 cm. La unió de les parets amb el fons presentava una acabament de mitja canya. El fons gaudia d'un orifici de desguàs de 12 cm de diàmetre. La part interna de l'estructura presentava un arrebossat d'*opus signinum* força ben conservat. Aquestes característiques i la proximitat física al jaciment esmentat fan molt possible que el dipòsit formi part de les dependències dels banys de la vil·la.

Al sud del dipòsit fou documentada una habitació de 5 m de longitud conservada que presentava un paviment d'*opus signinum*. L'extrem meridional d'aquesta estructura va aparèixer tallada per un mur de formigó.

Més al sud, entre 4 i 7 metres, va aparèixer els fonaments de dos murs pràcticament arrasats. Tres metres més al sud va documentar-se una altra habitació de 3,60 m de longitud, pavimentada amb morter de calç i sorra. Els murs que la limitaven al nord i al sud presentaven una amplada de 0,60m i l'alçada conservada era de 1,30 m. Estaven construïts amb còdols de grans dimensions.

Des del límit meridional d'aquesta estructura fins dos metres més al sud foren exhumades altres estructures poc significatives, la que va aparèixer més al sud no presentava cap tipus de relació amb les anteriors (VILA, 2001).

Observacions:

Altres denominacions: Carrer Sant Jaume (entre Sant Josep i Santa Anna)

Jaciment descobert per membres de l'Àrea d'Arqueologia del Museu de Granollers, durant la instal·lació d'una línia telefònica, en una zona acotada per J. Estrada.

L'any 1990 Purificació Pérez va fer una supervisió arqueològica, que va consistir en una rasa de 208 metres de longitud i 65 m d'amplada. La zona afectada va ser la compresa entre els carrers del Rec i Anníbal.

El 2000 es va fer una excavació per ESTRAT SCP, sota la direcció de Santi Molera Clota.

El 2007 es va dur a terme una nova intervenció en aquest sector, sota la direcció de Sabina Calleja, de l'empresa Àtics. El jaciment (CCAA 20064) s'anomena "Carrer de Sant Jaume (vial entre els números 26 – 58). S'hi va obrir una rasa que, en alguns punts, ja havia estat excavada. Va permetre documentar dos murs i un paviment d'*opus signinum*, tot molt deteriorat. Probablement s'han de posar en relació amb les construccions dels banys romans.

Història

El nucli de Granollers es troba en una cruïlla de dos camins d'època romana: el de Barcelona a Vic i el de Mataró a Caldes. A dalt d'un petit turó amb vistes al riu Congost s'hi va formar un petit nucli que al segle I dC es va convertir en una luxosa vil·la romana.

Constava d'una zona residencial per als propietaris (*pars urbana*), una zona on vivien els servents (*pars rustica*) i una zona d'emmagatzematge i de producció de vi i oli (*pars fructuaria*). La *pars urbana* tenia un ampli peristil i incloïa uns banys termals ricament decorats. La *pars rustica* s'estructurava al voltant d'un pati porticat. En la part fructuària hi havia espais amb sitges o forns per elaborar àmfores o dolia. La vil·la estava molt orientada a la producció vitivinícola. El seu propietari devia ser d'una família d'alt estatus, probablement d'origen itàlic. S'ha relacionat amb la família Licínia (Luci Licini). La vil·la alt imperial de Granollers va tenir una vida relativament curta, ja que a la primera meitat del segle III algunes parts foren destruïdes o reutilitzades. El lloc, però, va continuar habitat fins als segles VI i VII, i en època medieval fou el nucli on va sorgir la vila de Granollers, a redós de l'església i del mercat.

A l'entorn de la vil·la romana hi havia diverses zones d'enterrament o necròpolis. La més ben coneguda és l'anomenada Necròpolis Oest (a la zona de can Trullàs). Entorn del camí que anava cap a Vic (actual carrer de Catalunya) hi havia la Necròpolis nord, possiblement d'època ja tard-romana.

Bibliografia

AUTORS DIVERSOS (2004). *Atles d'arqueologia urbana de Granollers*. Atles d'arqueologia urbana de Catalunya, volum 1. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Cat. 5d..

AUTORS DIVERSOS (2022). *In illo tempore. Granollers en època romana*. Museu de Granollers, Granollers.

A. A. M. G. (s.d.). *Llistat del Pla d'Arqueologia Urbana de Granollers*, Granollers, Àrea d'Arqueologia del Museu de Granollers.

ESTRADA I GARRIGA, Josep (1955a). *Síntesis arqueològica de Granollers y sus alrededores*, Granollers.

ESTRADA I GARRIGA, Josep (1993). *Granollers a l'antiguitat*, Granollers, Tarafa, Editora de Publicacions, S.L.

INVENTARI (1997). *Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Carta Arqueològica*. Vallès Oriental. Granollers, Barcelona, Generalitat de Catalunya, exemplar mecanografiat, actualització 1997.

PÉREZ, Purificación; TENAS, Montserrat (1991). "Darreres intervencions arqueològiques al Vallès Oriental", a *Lauro. Revista del Museu de Granollers*, Núm. 2, Granollers.

TENAS BUSQUETS, M. (1999). "El nucli romà de Granollers: l'aportació de les restes funeràries", a *IX Memorial Joan Camps*, Associació Cultural de Granollers (inèdit).

VILA BONAMUSA, Lluís (2001). *Pla especial de protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic de Granollers*. Patrimoni arqueològic. Granollers. Document administratiu.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Carta Arqueològica](#)

[Darreres intervencions arqueològiques al Vallès Oriental](#)

